

58 הנגע בסוף השבוע השני חולצים ומקציעים וטחים. ואף שכאן נאמר
 59 'ושב' וכאן נאמר 'ובא' הרי זו גזירה שוה גמורה, שכן זו היא 'שיבה'
 60 זו היא 'ביאה', ומשמעות שתיהן שוה. ואם כן יש לדרוש אף גזירה
 61 שוה של 'עוון' 'עונו' אפילו שיש שינוי בכתיבתן של תיבות אלו,
 62 שהרי משמעות שתיהן שוה.
 63 ועוד מקשה הגמרא, הלא אפילו אם אין דנים 'עונו' מעוון, מכל
 64 מקום ליגמר [נדרוש] פסול שלא לשמה באשם בגזירה שוה 'עונו'
 65 'עונו' מעוון שנאמר בחטאת דשמיעת הקול, דהרי כתיב בה (ויקרא ה
 66 א) 'אם לא יגיד ונשא עונו', וכן באשם נאמר 'עונו' כמובא לעיל.
 67 מתרצת הגמרא, אלא כי נמרי – מה שדרשה הברייתא גזירה שוה
 68 זו של 'עוון עוון' מחטאת למנחת קנאות, רק לענין שהמותר קרב
 69 לנדבה הוא הנמרי, ולא לענין פסול שלא לשמה. וכי תימא הלא
 70 הלכה בידינו שאין גזירה שוה למחצה, ואם כן איך אפשר לדורשה
 71 רק לענין המותר ולא לענין שלא לשמה. תשובת הדבר היא, גלי
 72 דהמנא לנבי חטאת שנאמר בה (ויקרא ד לב) 'ושחט אותה לחטאת',
 73 ומכתוב זה שהוא המקור לפסול שלא לשמה בחטאת משמע מיעוט
 74 לשאר הקרבנות, שדווקא אותה [את החטאת] אם שחט לשמה היא
 75 כשירה ואם שחט שלא לשמה היא פסולה, אבל כל קדשים בין
 76 שנשחטו לשמן ובין שנשחטו שלא לשמן הרי הם כשרים.
 77 שוב שואלת הגמרא: מה אחר שלא נאמרה הגזירה שוה לענין פסול
 78 שלא לשמה, אלא מנחת חוטא ומנחת קנאות דפסולין שלא
 79 לשמן, מנלן שהן פסולות.
 80 מתרצת הגמרא: חטאת מעמא מאי שהיא פסולה, הלא הוא משום
 81 דכתיב בה בחטאת נשיא (ויקרא ד כד) 'חטאת היא', ומשמע מ'היא'
 82 שרק כשהיא בהוייתה ונשחטה לשמה היא כשירה, ואם כן הכא נמי
 83 במנחת חוטא ומנחת קנאות הא כתיב בהו 'היא', ויש לדרוש בהן
 84 שבהוייתן יהיו וישחטו רק לשמן.
 85 מקשה הגמרא: הלא אשם נמי הא כתיב ביה (ויקרא ז ה) 'אשם הוא',
 86 ואם כן אף בו יש לדרוש שבהוייתו יהא ולא ישחט אלא לשמו.
 87 מתרצת הגמרא: ההוא 'הוא' שנאמר באשם, לאחר הקפדת אימורין
 88 הוא דכתיב, ולא נאמר לגבי חשיטה וקטרה עבודות הדם, ועל כן לא
 89 יתכן שבא הכתוב לפסולו מחמת שיפול שלא לשמו שהרי אין
 90 ההקטרה מעכבת. דכתיבא, נאמר בפסח 'הוא' בשחיטה לעכב, אבל
 91 אשם לא נאמר בו 'הוא' אלא לאחר הקפדת אימורין, ובהקטרה
 92 לא יתכן פסול שלא לשמה, שהרי אפילו הוא (האשם) עצמו שלא
 93 הוקטרו אימוריו כלל כשר.
 94 שואלת הגמרא: ואלא 'הוא' שנאמר באשם למה לי.
 95 משיבה הגמרא: 'הוא' זה נדרש לכדרכ הוניה אמר רב. [דאמר רב
 96 הוניה אמר רב], אשם שמתו בעליו או שהתכפרו באשם אחר,
 97 שניתק לרעהיה – שנמסר לרועה כדי שירענו עד שיפול בו מום,
 98 ושחטו בתם בלא מחשבה לשם איזה זבח שהוא, הרי הוא כשר
 99 לשום עולה. שכן מאחר שסופו שיפול בו מום ויביאו מדמי עולת
 100 נדבת ציבור, הרי הוא עומד בסתמו לעולה. ודווקא אם ניתק בעירוש
 101 לרעהיה וכבר נמסר לרועה, אין – הרי הוא כשר בסתמא, אבל אם
 102 לא ניתק לרעהיה לא כשר הוא בשחיטה סתם, משום שעדיין יש עליו
 103 שם אשם ואינו עומד בסתמו לעולה. ומקור דין זה הוא ממה דאמר
 104 קרא באשם 'הוא', שמשמעותו בתווייתו של אשם יהא עומד, וכל
 105 זמן שלא ניתק ממנו על ידי מסירתו לרועה אינו עומד בסתמו לעולה.
 106 אמר רב, מנחת העומר שקמצה שלא לשמה, הרי היא פסולה
 107 לגמרי, הואיל וקאת להתיר את החדש ולא התירה אותו, שהרי
 108 כשנקמצה שלא לשמה אינה עולה לשם חובה כשאר המנחות. אלא
 109 ששאר מנחות הבאות לכפר או לרצות כשירות אפילו שלא עלו
 110 לשם חובה, אבל מנחה זו שבאה להתיר ולא הגיעה לידי תכליתה
 111 נפסלת לגמרי.
 112 וכן אתה אומר באשם נזיר שנטמא בתוך ימי נזירותו ומביא אשמו
 113 לאחר שנטהר מטומאתו כדי שיוכל להתחיל למנות מחדש את ימי
 114 נזירותו,

1 מה לי אמר רבי שמעון – מה הוא סובר באופן זה. האם מעמא דרבי
 2 שמעון הוא משום שמחשבה דמינכרא שהיא שקר לא פסלה, והא
 3 מחשבה דמינכרא הוא, ואם כן אף מנחה לשם זבח מחשבת שקר
 4 הניכרת היא ואינה פוסלת. או דילמא מעמא דרבי שמעון הוא
 5 משום דכתיב 'זאת תורת המנחה', אך 'תורת המנחה וזבח' לא
 6 כתיב, ואין להם תורה אחת, ועל כן מנחה לשם זבח פסולה.
 7 אמר ליה רבי אסי, בלוס – וכי הנענו לסוף דעתו של רבי שמעון,
 8 אכן אנו מסופקים בטעמו, ואין בידינו להכריע מזה יסבור במנחה לשם
 9 זבח.
 10 מפרשת הגמרא מדוע לא היה ביד רבי אסי להכריע מזה טעמו של
 11 רבי שמעון: ברבא לא משני ליה – רבי אסי לא השיב לרב הושעיא
 12 שטעמו של רבי שמעון הוא משום שמחשבת שינוי קודש שניכר בה
 13 שהיא שקר אינה פוסלת, אבל מחשבת שינוי בעלים שאינה מחשבה
 14 הניכרת אינה פוסלת, משום שהוקשה לו על תירוץ זה קושיא דאבין
 15 לעיל (ב), שכשם שהוקשה לשאר קרבנות לענין פסול שינוי
 16 בעלים כמו כן יש להקשה אליהם גם לענין שינוי קודש. וכמו כן
 17 ברבא לא משני ליה רבי אסי, שטעמו של רבי שמעון הוא משום
 18 שנאמר 'זאת תורת המנחה' וטורה אחת לכל המנחות, משום
 19 שהוקשה לו על כך בקושיא לעיל (ב), שאם כן יש לדרוש שם מ'זאת'
 20 תורת החטאת, שטורה אחת לכל החטאות, ותוכשר חטאת חלב
 21 לשם חטאת נזיר. וכן בתירוץ של רב אשי לא משני ליה רבי אסי
 22 לרב הושעיא, שדווקא במחבת מרחשת הכשיר רבי שמעון,
 23 משום שלא חישוב לשנות את שם המנחה אלא רק את הכלי, שלפי
 24 זה מנחה לשם זבח פסולה, משום שהוקשה לו על תירוץ זה בקושיא
 25 דרב אחא ברביה דרבא, שאם כן חריבה לשם בלולה תפסל.
 26 שנינו במשנה: כל המנחות שנקמצו שלא לשמן כשירות אלא שלא
 27 עלו לשם חובה, חוץ ממנחת חוטא ומנחת קנאות (מנחת סוטה).
 28 שואלת הגמרא: בשלמא מנחת חוטא שנקמצה שלא לשמה פסולה,
 29 שהרי 'חטאת' קרייה רחמנא, שנאמר (ויקרא ה יא) 'לא ישים עליה
 30 שמן ולא יתן עליה לבונה, כי חטאת היא' וגו', וכשם שחטאת
 31 בהמה שלא לשמה פסולה הוא הדין למנחת חוטא. אלא מנחת
 32 קנאות מנלן שאם נקמצה שלא לשמה היא פסולה.
 33 משיבה הגמרא: מקור הפסול הוא מגזירה שוה. דתני תנא קמיה
 34 דרב נחמן, מנחת קנאות מותרה נדבה. שאם הקדיש אדם מעות
 35 לצורך מנחת סוטה ונותרו מהן מעות יתירות לאחר שלקח בהן
 36 שעורים למנחה זו, יפלו מעות אלו לנדבת ציבור, ויביאו מהן עולות
 37 למזבח. ואמר ליה רבי נחמן, שפיר קאמרת – יפה אמרת, שכן
 38 'מזבחת עוון' כתיב בה (במדבר ה טו) במנחת קנאות, וכמו כן בחטאת
 39 כתיב (ויקרא יז) 'זאתה נתן לכם לשאת את עוון העדה', ויש לדרוש
 40 מגזירה שוה של 'עוון' 'עוון', מה חטאת מותרה קרב לעולת נדבה,
 41 אף מנחת קנאות מותרה קרב לעולת נדבה. ומגזירה שוה זו דורשת
 42 עוד הגמרא, וכמו כן היא בחטאת לענין דין נוסף, מה חטאת פסולה
 43 שלא לשמה, אף מנחת קנאות פסולה שלא לשמה.
 44 מקשה הגמרא: אלא מעתה שנדרשת גזירה שוה זו גם לענין פסול
 45 שלא לשמה, גם אשם יהא פסול כשנשחט שלא לשמן, הנמר –
 46 שהרי גם עליו יש ללמוד בגזירה שוה זו של 'עוון' 'עוון' מהחטאת,
 47 וכשם שחטאת שלא לשמה פסולה אף היא יפסל. שכן נאמר באשם
 48 תלוי (ויקרא ה י-יח), 'לא ידע ואשם ונשא עונו' וגו'.
 49 מתרצת הגמרא: דנין בגזירה שוה 'עוון' שנאמר במנחת קנאות מ'עוון'
 50 שנאמר בחטאת, ואין דנין 'עונו' שנאמר באשם מ'עוון' שנאמר
 51 בחטאת.
 52 דוחה הגמרא תירוץ זה: מאי נפקא מינה בין 'עונו' לעוון, והא תנא
 53 דרבי ישמעאל, שדורשים בגזירה שוה מ'ושב הבקח' (ויקרא יד לט)
 54 שנאמר בסוף השבוע הראשון להסגר בית המנוגע על 'וכא הבקח'
 55 (שם מד) שנאמר בסוף השבוע השני להסגר, שכשם שאם פשה הנגע
 56 בסוף השבוע הראשון חולצים את האבנים המנוגעות מקיר הבית
 57 ומקציעים – מחליקים] וטחים בטיט את סביבותיהם, כמו כן אם פשה

היא, שחטאת שמתו בעליה הולכת למיתה, כמבואר במשנה
 בתמורה (פ"ד מ"א). הרי לנו שחטאת יולדת שבאה להכשיר אותה
 לאכול בקדשים אינה קריבה אלא באופן שהיא מכשירה, אבל לאחר
 מיתתה שאינה מכשירה אינה קריבה, ואילו עולתה שבאה לכפר
 קריבה לאחר מיתתה, ואפילו שאינה מכפרת לאחר מיתה. ואם כן
 הוא הדין לענין שלא לשמה, שקרבנות המכשירים שנשחטו שלא
 לשמם פסולים משום שלא הכשירו, אבל קרבנות המכפרים כשרים
 אפילו שנשחטו שלא לשמם ולא כיפרו.
 הגמרא סותרת את התירוץ: מתקיף לה רבי יהודה פריה דרבי
 שמעון בן פזי על רבי ירמיה, מבכשירין נמי מי לית בהו דאתו לאחר
 מיתתה – וכי אין גם בקרבנות המכשירים שהם באים לאחר מיתה,
 והתנן במעילה (יא). נזיר המפריש מעות לצורך קרבנות נזירותו,
 לא נהנין – אסור ליהנות מהם מדרבנן, ואולם לא מועלין – אין בהם
 דין מעילה מן התורה, מפני שראויין לבה המעות פולין לשלמים.
 שהרי הנזיר חייב להביא במלאת ימי נזירותו שלשה קרבנות, חטאת
 עולה ושלמים, וכשהפריש מעות בסתם לנזירותו ואין כל מעה ומעה
 בפני עצמה מיוחדת לקרבן מסוים, בידו לקחת מכל אחת מדון
 שלמים, ולהביא את החטאת והעולה מהמעות האחרות. לפיכך אין
 במעות אלו מעילה, שכן יש לומר על כל מעה בפני עצמה שהיא
 מוקדשת לשלמים שהם קדשים קלים, ואין דין מעילה בקדשים קלים.
 עוד אומרת המשנה: נזיר שמת והיו לו מעות סתומין – שהפריש
 בחייו מעות לקרבנותיו אלא שסתם ולא פירש אלו מדון יהיו לחטאת
 ואלו לעולה ואלו לשלמים, יפלו מעות אלו כולן לנדבה. אבל אם
 מעות אלו היו מפוֹרְשֵׁי, שבשעת ההפרשה פירש על כל מעה לשם
 איזה קרבן הוא מקדישה, את דמי החטאת ויליך הירש לים המלח
 כדי לאבדם, שכן הלכה היא בחטאת שמתו בעליה שדינה למיתה,
 והוא הדין לדמי חטאת שדינם כחטאת עצמה וצריך לאבדם. לפיכך
 לא נהנין ממעות אלו מדרבנן, ואולם לא מועלין בהן, שכן מאחר
 שהם עומדים ללכת לאיבוד אינם נחשבים לקדשי ה'. ודמי העולה
 שבמעות אלו שהניח הנזיר קודם מיתתו, יביא בהן הירש עולה.
 ומועלין בהן במעות עולה אלו, כדן מעות שהוקדשו לשם קדשי
 קדשים שיש בהם מעילה. ודמי שלמים שבמעות אלו שהניח הנזיר,
 יביא בהן הירש שלמים. ונאכלין שלמים אלו ליום אחד בלבד כדן
 שלמי נזיר, ולא כשאר שלמים שנאכלים לשני ימים, שכן אפילו
 שהם קרבים עתה בתורת שלמי נדבה, מכל מקום מאחר שקדושתם
 באה מכח קדושת שלמי נזיר, דינם כדן שלמי נזיר לענין זמן
 אכילתם. ואולם אין הם מעוניין לחם כדן שלמי נזיר, משום שהלחם
 צריך להיות מונח לפני ה' כשהוא מונח על כפי הנזיר, ואין דין זה יכול
 להתקיים לאחר מיתתו.
 מסיק רבי יהודה את קושיותו: והא [והרי] עולה ושלמים הנזיר
 דמכשירין ניהו שכן הם באים להתירו בשתיית יין, ומכל מקום קא
 אתו [הם באים] לאחר מיתה, ואפילו שאינם מכשירים כלום
 באותה שעה. ולא כדברי רבי ירמיה שאמר שלא מצינו בקרבנות
 המכשירים שיבואו לאחר מיתת הבעלים.
 מתרצת הגמרא: אמר רב פפא, הכי קא אמר רבי ירמיה, לא
 מצינו בקרבן שיש בו הכשר קבוע ואין שום דבר אחר יכול להכשיר
 במקומו, דבא לאחר מיתה. ומה שעולה ושלמים הנזיר קרבים
 לאחר מיתתו, הוא משום שהכשר קרבנות אלו הכשר שאינו קבוע
 הוא, אלא לפעמים גם בלעדיהם מותר הנזיר בשתיית יין.

וכן אשם מצורע שמביא במלאת ימי טהרתו כדי להכשירו באכילת
 קדשים, ששחטן שלא לשמן פסולין לגמרי, הואיל ובא אשמות
 אלו להכשיר ולא הכשירו, שכן שנשחטו שלא לשמם דינם ככל
 הזבחים שאינם עולים לשם חובה. אלא שאר זבחים שבאים לכפר
 או לרצות כשרים אפילו כשאינם מרצים, אבל אשמות אלו שבאו
 להכשיר ולא הגיעו לירי תכליתם זו הרי הם פסולים לגמרי.
 הגמרא מקשה על דברי רב ממשנתו: תנן, כל המנחות שנקמצו
 שלא לשמן כשירות, אלא שלא עלו לבעלים לשום חובה, הוין
 ממנחת חומא ומנחת קנאות שנקמצו שלא לשמן שהן פסולות.
 ואם איתא כדברי רב שגם מנחת העומר שנקמצה שלא לשמה
 פסולה, ליתני נמי – היה לה למשנה לשנות גם הוין ממנחת
 העומר.
 מתרצת הגמרא: כי קתני במשנה, רק מנחה שפאה על ידי אדם
 יחיד, אבל מנחה שפאה על ידי הצבור לא קתני, ומנחת העומר היא
 מנחת ציבור.
 עוד מתרצת הגמרא: כי תני – המשנה שונה רק מנחה שפאה בגלל
 [בפני] עץמה, אבל מנחה הפאה בגלל [עם] ובה לא קתני [ו] אינה
 שונה, ומנחת העומר באה יחד עם כבש העולה הקרב ביום זה.
 עוד מתרצת הגמרא: כי קתני במשנה רק הנה מנחות שאין קבוע
 להן זמן, כגון מנחת חומא ומנחת קנאות שבאות כל יום, אבל הא
 [מנחת העומר] דקבוע לה זמן וכן בניסן לא קתני.
 הגמרא מביאה את המשך דברי רב, ומקשה עליהם: אמר רב, וכן
 אתה אמר באשם נזיר ואשם מצורע ששחטן שלא לשמן פסולין,
 הואיל ובאו להכשיר ולא הכשירו. וקשה, הלא תנן בזבחים (ב).
 כל הזבחים ששחטן שלא לשמן כשירין, אלא שלא עלו לבעלים
 לשום חובה, הוין מפסח וחסאת שנשחטו שלא לשמם שהם
 פסולים לגמרי. ואם איתא כדברי רב שגם אשם נזיר טמא ואשם
 מצורע שנשחטו שלא לשמם פסולים, ליתני נמי הוין מאשם נזיר
 ואשם מצורע, שגם הם פסולים משום דבאו להכשיר ולא הכשירו.
 מתרצת הגמרא: בין דאיתא אשם נזירות ואשם מעילות דלכפרה
 אתו [הם באים] ולא להכשיר, לא פסיקא ליה – אם היתה המשנה
 שונה חוץ מן האשם, לא היה ברור מדבריה לאיזה אשם כוונתה,
 האם רק לאשם שבא להכשיר או גם לאשם שבא לכפר.
 מקשה הגמרא: מאי שנא אשם נזיר ואשם מצורע דבאו להכשיר
 ולא הכשירו שהם פסולים, מאשם גזילות ואשם מעילות שהם
 כשרים, הלא הני אשמות גזילות ומעילות שנשחטו שלא לשמם נמי
 באו לכפרה ולא כפרו, וגם להם יש להיפסל משום שלא באו לירי
 תכליתם.
 מתרצת הגמרא: אמר רבי ירמיה, מצינו שחלק התוב בין קרבנות
 המכפרים שהם כשרים אף מבלי שיכפרו ובין קרבנות המכשירין
 שאינם כשרים אלא אם כן הכשירו. שכן בקרבנות המכפרין אית
 בהו דאתו – יש מהם שבאים אף לאחר מיתה של בעליהם, מה
 שאין כן בקרבנות המכשירין לית בהו דאתו – שאין בהם שום קרבן
 שבא לאחר מיתה של הבעלים.
 מביא רבי ירמיה ראייה לדבריו: דתנן בקינים (פ"ב מ"ה) בדין יולדת
 המחויבת עולה וחטאת במלאת ימי טהרתה, האשה שהביאה
 חטאתה ואחר כך מתה קודם שהביאה את עולתה, יביאו הירושין
 את עולתה. אבל אם הביאה את עולתה ומתה קודם שהביאה את
 חטאתה, לא יביאו הירושין את חטאתה. שכן הלכה למשה מסיני